Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i (BVATÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i (BVATÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17229

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i (BVATÖ), bak?m veren bireylerin a??lama konusundaki tutumlar?n? ve e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe diline uyarlama çal??mas? Sefa Akkol (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye örnekleminde yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? test etmeyi amaçlam??t?r. Yap?lan analizler sonucunda BVATÖ'nün 13 maddeden olu?an tek faktörlü bir yap? sergiledi?i ve yüksek düzeyde güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i, BVATÖ, A??lama Tutumlar?, Sa?l?k Psikolojisi, Geçerlilik, Güvenilirlik, Uyarlama.

Yazarlar

Sefa AKKOL

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bak?m vericilerin (ebeveynler, sa?l?k profesyonelleri veya di?er birincil bak?c?lar) a??lama süreçlerine ve a??lar?n genel kabulüne yönelik sahip olduklar? psikolojik tutumlar?, inançlar? ve e?ilimleri sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, a?? tereddüdü veya a?? kar??tl??? gibi kritik konular?n anla??lmas? ve bu tutumlar? etkileyen faktörlerin belirlenmesi için bir temel sa?lamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n amac? ise, uluslararas? alanda kullan?lan bu ölçe?in kültürel ve dilsel olarak Türk popülasyonuna uygunlu?unu sa?lamak ve psikometrik özelliklerinin güvenilir ve geçerli oldu?unu kan?tlamakt?r.

Yap? (Construct)

Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i (BVATÖ), bak?m verici bireylerin a??lamaya yönelik genel tutumunu ölçen tek boyutlu (unidimensional) bir yap?ya sahiptir. Bu tek faktör, "Bak?m Verici A??lama Tutumlar?" olarak tan?mlanm??t?r (F1).

Ölçek, toplam 13 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler, bak?m vericilerin a??lar?n faydas?na, güvenli?ine ve gereklili?ine dair alg?lar?n? yans?tan gösterge de?i?kenler olarak kabul edilmi?tir. Yüksek puanlar, a??lama konusunda daha olumlu ve destekleyici tutumlara i?aret etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlilik

BVATÖ'nün yap? geçerli?inin belirlenmesi amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler öncesinde, örneklem yeterlili?ini de?erlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi ve de?i?kenler aras?ndaki ili?kilerin faktör analizine uygunlu?unu belirlemek için Bartlett Sphericity testi yap?lm??t?r.

Bartlett Sphericity testi sonucunda (X^2: 2460,753, sd: 78, $p < 0,001$), de?i?kenler aras?nda anlaml? düzeyde yüksek ili?kiler bulundu?u ve verilerin faktör analizi için uygun oldu?u sonucuna ula??lm??t?r. Tek boyutlu, 1. dereceden olu?turulan DFA modeli için uyum indeksleri incelenmi?tir. Elde edilen bulgular, 13 maddeden olu?an tek faktörlü yap?n?n genel olarak iyi uyum sa?lad???n? göstermi?tir, bu da ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. BVATÖ için hesaplanan Cronbach Alfa de?eri 0,941 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, genellikle kabul edilebilir s?n?r olan 0,70'in oldukça üzerinde olup, ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? ölçmek üzere Test-Tekrar Test güvenilirli?i için S?n?f ?çi Korelasyon Katsay?s? (ICC) analizi uygulanm??t?r. BVATÖ için ICC de?eri 0,811 olarak tespit edilmi?tir. Bu yüksek güvenilirlik katsay?lar?, Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i'nin Türkçe formunun hem iç tutarl?l?k hem de zaman içindeki kararl?l?k aç?s?ndan geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, tek bir gizil de?i?kenin (F1: Bak?m verici a??lama tutumlar? ölçe?i) bu faktörü olu?turan 13 ifadeyi gösterge de?i?ken olarak kapsad??? 1. dereceden bir model olarak olu?turulmu?tur.

Yap?lan analizler, ölçe?in 13 madde ile tek faktörlü bir yap?y? destekledi?ini göstermi?tir. Bu tek faktörlü yap?n?n uyum indeksleri, modelin veriyle genel olarak iyi bir uyum sergiledi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk kültürüne uyarlanm?? formunda da korundu?unu teyit etmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 13 maddeden olu?an, tek faktörlü yap?.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Bak?m vericiler (Caregivers)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Bak?m verici rolünü üstlenen bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas?, Düzce Üniversitesi'nde gerçekle?tirilen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 3'lü Likert Ölçe?i kullan?larak öz bildirim yoluyla veri toplanm??t?r. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?r: 1=Hay?r, 2=Emin De?ilim, 3=Evet.

Anahtar Kelimeler

A??lama Karars?zl???, Psikometrik Özellikler, DFA, AFA, Faktör Analizi, Sa?l?k Tutumlar?, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: akkollsefa@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Düzce Üniversitesi Lisansüstü E?itim Enstitüsü, Düzce (Tez çal??mas? s?ras?nda)

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sefa Akkol'un 2021 y?l?nda tamamlad??? yay?mlanmam?? yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal tez çal??mas?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Referanslar

Akkol, S. (2021). *Bak?m verici a??lama tutumlar? ölçe?inin Türkçe geçerlik ve güvenirli?i* . Düzce Üniversitesi Lisansüstü E?itim Enstitüsü, Düzce.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: bakim-verici-asilama-tutumlari-olcegi-bvato-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bak?m Verici A??lama Tutumlar? Ölçe?i (BVATÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam metni için sorumlu yazar?n tezine ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM